

omnibus simul sumptis : Sicut nec motus progressiuus animalis conuenit huic vel illi membro particulari, sed toti animali. Atq; hic motus Diurnus appellari solet. Præter hunc autem motum communem totius aggregati, vnusquisq; orbis, inquit, habet ad huc peculiarem, & proprium motum ab occidente in orientem, quem propria efficit intelligentia cuiuslibet orbi assistens. Neq; hoc mirum videri debet, vt asserunt, cum etiam in animalibus videamus singula membra contrarium posse habere motum motui progressiuo totius animalis; Potest namq; fieri, vt totum animal progrediatur ab oriente occidentem versus, & nihilominus manus, vel caput, vel aliud mēbrū interim moueatur simul eodē tēpore in contrariā partē, puta ab occidente versus orientē. Quod si obijcias, hac ratione nō posse assignari primū mobile, cū octaua quoq; sphaera ab occasu in ortū voluatur; quod tamen tota philosophorū, & Astronomorum cohors vnanimi cōsensu admittit. Respondet Augustinus Riccius, Primum mobile posse duplici sensu intelligi; Vno modo, vt significet illud corpus, quod per se primo a motore veritur; & hoc modo nulla sphaera cælestis particularis primum mobile dici potest, cum nulla per se primo moueatur a primo motore, sed veluti pars ad motum totius: Alio modo primum mobile sumi potest pro eo corpore, quod inter cætera mobilia nobilitate, & ordine primum dicitur; & in hoc sensu octaua sphaera, etiam si ab occasu in ortum circumducatur, primum mobile potest appellari, eo quod intelligentijs, seu substantijs a corpore liberis sit propinquior, & vicinior.

QVAMVIS vero hæc sententia videatur primo aspectu ingeniosa satis ac probabilis, nihilominus, si rem diligentius considerare velimus, deprehendemus, eam veram esse non posse. Primo, quoniam impossibile est, totum aggregatū ab vna intelligentia moueri posse ab ortu in occasum, & singulos rursus cælos, nullo excepto, a proprijs intelligentijs in contrariā partem deferri. Hoc. n. pacto totum agregatum & ab ortu in occasum, & ab occasu in ortum eodem tempore moueretur, quod nullo modo fieri potest, vt in exemplo ab auctoribus huius opinionis adducto perspicuū esse potest. Nam licet, si animal ab ortu in occasum proprio motu progressiuo tendat, manus, vel aliquod aliud membrum e contrario ab occasu in ortum possit moueri, tamen natura repugnare videtur, vt omnes partes animalis, nulla dempta, hoc motu contrario cieri possint; Sic enim totum animal ad partes contrarias, & oppositas